

Θεσσαλονίκη, 19.08.2011

Δελτίο Τύπου – Πρόγραμμα

3^η ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

«ΠΑΛΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΕΙΣ-MAKE IT NEW»

18 Σεπτεμβρίου – 18 Δεκεμβρίου 2011

Εγκαίνια: Κυριακή 18 Σεπτεμβρίου 2011 | ΚΜΣΤ, Μονή Λαζαριστών, 19:30

(Οι εκθεσιακοί χώροι θα είναι ανοικτοί για το κοινό την Κυριακή 18.09 από τις 12:00)

Υπό το γενικό τίτλο «**Παλιές Διασταυρώσεις- Make it new**», που αναφέρεται στη θεματική επικέντρωση για τρεις συνεχείς διοργανώσεις, από το 2011 και μέχρι και το 2015, στην περιοχή της Μεσογείου, η **3^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης**, θα διεξαχθεί από τις **18 Σεπτεμβρίου έως τις 18 Δεκεμβρίου 2011**, με κύριο διοργανωτή το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, μέσα από την «**Κίνηση των 5 Μουσείων Θεσσαλονίκης**» - **5Μ** (Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του ΑΠΘ).

Με την προσοχή στραμμένη στη Μεσόγειο, τους λαούς, τον πολιτισμό, τους ανθρώπους της, τα πάθη και τα προβλήματά τους, διυλισμένα από τη σύγχρονη εικαστική ματιά, η φετινή διοργάνωση αναπτύσσεται σε όλη την πόλη και αποτελείται από **κεντρικό και παράλληλο πρόγραμμα**, που περιλαμβάνουν εκθέσεις, διεθνές εργαστήριο νέων καλλιτεχνών, φεστιβάλ performance, φιλοξενούμενες δράσεις και ένα συμπόσιο.

Η **3^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης** χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονία-Θράκη 2007-2013 του ΕΣΠΑ, με τελικό δικαιούχο το ΚΜΣΤ και **συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση** (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης).

Η διοργάνωση εντάσσεται στο πρόγραμμα «**Θεσσαλονίκη: Σταυροδρόμι Πολιτισμών**» του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, με θέμα για το 2011 τη Μέση Ανατολή, ενώ υποστηρίζεται από το Δήμο Θεσσαλονίκης και την Αντιδημαρχία Πολιτισμού, Παιδείας και Τουρισμού, την 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, καθώς και από άλλους πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς φορείς.

Η φετινή Μπιενάλε χαιρεί της στήριξης μιας **Διεθνούς Συμβουλευτικής Επιτροπής**, μέλη της οποίας είναι οι **Catherine David**, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελήτρια, **Maria Rosa Girace Peralisi**, Διευθύντρια Ιταλικού Μορφωτικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης, **Jessica Morgan**, Επιμελήτρια Σύγχρονης Τέχνης, **Ντένης Ζαχαρόπουλος**, Ιστορικός Τέχνης-Επιμελητής, **Γιάννης Κουνέλλης**, Καλλιτέχνης.

Τη **Διεύθυνση** του όλου εγχειρήματος έχει η **Κατερίνα Κοσκινά**, Ιστορικός Τέχνης-Μουσειολόγος, Πρόεδρος Δ.Σ. του ΚΜΣΤ.

Υπεύθυνη διαχείρισης του έργου είναι η **Αθηνά Ιωάννου** (ΚΜΣΤ).

Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι η **3^η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης** θα πραγματοποιηθεί έχοντας επιτύχει τη συνεργασία, σε επίπεδο προβολής και επικοινωνίας, με τη **11^η Biennale Σύγχρονης Τέχνης της Λυών** (15.09-31.12.2011, <http://www.biennaledelyon.com>) και την **12^η Istanbul Biennial** (17.09-13.11.2011, <http://bienal.iksv.org>).

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

«Ο ΓΚΡΕΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΜΑ» (“A ROCK AND A HARD PLACE”)

Επιμελητές: Paolo Colombo, Mahita El Bacha Urieta, Μαρίνα Φωκίδη
Βοηθοί Επιμελητές: Δόμνα Γούναρη, Άννα Μυκονιάτη (ΚΜΣΤ)

Οι επιμελητές του κεντρικού προγράμματος της 3^{ης} Μπιενάλε, Paolo Colombo, Mahita El Bacha Urieta, Μαρίνα Φωκίδη, ανταποκρινόμενοι στις τρέχουσες κοινωνικές, πολιτικές συνθήκες στην περιοχή της Μεσογείου, και όχι μόνο, επέλεξαν τον τίτλο του κεντρικού προγράμματος και αναφέρουν στο βασικό, ιδεολογικό τους κείμενο για τη διοργάνωση:

«Στις τρέχουσες συνθήκες της αυξανόμενης αστάθειας που εγκυμονούν υποσχέσεις και κινδύνους, ο τίτλος *Ο Γκρεμός και το Ρέμα*, αποκτά μια ιδιαίτερη δυναμική καθώς συλλαμβάνει την αίσθηση του εύθραυστου και του επικίνδυνου που κυριαρχούν στις ευρύτερες πολιτικές που ασκούνται στον χώρο της Μεσογείου αλλά και στην ψυχολογία του ίδιου του ατόμου. Υπό την επίδραση του υποβόσκοντα κινδύνου και μιας «Αμλετικού» τύπου αμφιβολίας, σύγχρονοι καλλιτέχνες παράγουν έργα, τα οποία χαρακτηρίζονται συχνά από μια αμυντική, ειρωνική διάθεση.

Το κεντρικό πρόγραμμα της 3^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης αντλεί έμπνευση από την πόλη ως μία μεταφορά του έντονου πολυπολιτισμικού χαρακτήρα του παρελθόντος της. Κάθε ένας από τους χώρους που θα στεγάσουν τις εκθέσεις του κεντρικού προγράμματος (5 ιστορικά μνημεία και 5 μουσεία) αποτελεί ένα επεισόδιο από τη συνολική του αφήγηση. Αυτά τα επεισόδια εμπνέονται από την προηγούμενη και τη σημερινή χρήση των κτιρίων αυτών, την παλαιά και τη σύγχρονη συνεισφορά τους στην κοινωνική ζωή της πόλης και στις πολιτικές της ζυμώσεις και οι καλλιτέχνες και τα έργα που φιλοξενούνται, επιλέχθηκαν ειδικά για αυτά.

Έτσι, ο επισκέπτης των εκθέσεων θα περιδιαβαίνει την πόλη και ταυτόχρονα θα γίνεται κοινωνός της ιστορίας της και μέρος της ζωής της».

Χώροι (σε αλφαβητική σειρά): Αλατζά Ιμαρέτ, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Γενί Τζαμί, Επταπύργιο, Κάζα Μπιάνκα, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (Μονή Λαζαριστών), Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης (Αποθήκη Β1, Λιμάνι), Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Μπέη Χαμάμ, Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του ΑΠΘ

Ειδικότερα στους δύο ορόφους της Μονής Λαζαριστών, μετά από πρόταση των τριών επιμελητών του κεντρικού προγράμματος, έργα της συλλογής Κωστάκη του ΚΜΣΤ συνδιαλέγονται έμμεσα, θεματικά και αισθητικά με έργα σύγχρονων καλλιτεχνών. Τα έργα της συλλογής έχουν επιλεγεί από τον καλλιτέχνη Κωστή Βελώνη, όσον αφορά τον διάλογο με τα δικά του έργα και την επιμελήτρια του ΚΜΣΤ και επικεφαλής της Συλλογής Μαρία Τσαντσάνογλου, όσον αφορά τα έργα των υπόλοιπων καλλιτεχνών.

Την αρχιτεκτονική - μουσειογραφική μελέτη των χώρων του κεντρικού προγράμματος της 3^{ης} Μπιενάλε έχει ο **Ανδρέας Αγγελιδάκης**.

Καλλιτέχνες (αλφαβητικά): 98 Weeks, Mounira Al Solh, Arab Image Foundation, Archive (Francesca Boenzi, Paolo Caffoni, Chiara Figone, Ignas Petronis), Francis Alÿs, Rasheed Araeen, Alexandra Bachzetsis, Manfredi Beninati, Christoph Büchel, Pierpaolo Campanini, Spartacus Chetwynd, Cinemathèque de Tanger, Keren Cytter, Thomas Dworzak, e-flux projects (Julieta Aranda & Anton Vidokle), Yasmine Eid-Sabbagh (σε συνεργασία με το Arab Image Foundation), Mounir Fatmi, Emmanuel Finkiel, Steven C. Harvey, IKONOTV, Mahmoud Kaabour, Ali Kazma, William Kentridge, Alexander Kluge, Nikolaj B.S. Larsen, Katariina Lillqvist, Zeina Maasri, Margherita Manzelli, Moataz Nasr, Bruce Nauman, Olaf Nikolaj, Jockum Nordström, Alessandro Pessoli, PRISM TV (Νίκος Κατσαούνης & Νίνα Πασχαλίδου), Imran Qureshi, Jean-Marc Rochette, Marwan Sahmarani, Hrair Sarkissian, Yehudit Sasportas, Alberto Savinio, Tayfun Serttas, Ahlam Shibli, Slavs and Tatars, Naoko Takahashi, Ryan Trecartin, Pae White, Κατερίνα Αθανασοπούλου, Αθανάσιος Αργιανάς,

Ανδρέας Βάης, Νάνος Βαλαωρίτης, Κωστής Βελώνης, Πηνελόπη Γεωργίου, Χριστίνα Δημητριάδη, Ανδρέας Εμπειρικός, Διονύσης Καβαλλιεράτος, Βλάσης Κανιάρης, Πάνος Κουτρομπουσής, Σόλων Λέκκας, Σήφης Λυκάκης, Ειρήνη Μίγα, Παύλος Νικολακόπουλος, Κωνσταντίνος Ξενάκης, Παντελής Παντελόπουλος, Άγγελος Πλέσσας, Μιχαήλ Πυργελής, Γιώργος Σαπουντζής, Χριστιάνα Σούλου, Σωκράτης Σωκράτους, Κώστας Τσιούκας, Γιαννούλης Χαλεπάς.

Θα παρουσιαστεί επίσης το αρχείο του Γεωργίου Λυκίδη και επιλεγμένα αρχεία του Ε.Λ.Ι.Α.

Το κεντρικό πρόγραμμα πρόκειται να πλαισιωθεί από μία σειρά δράσεων, οι οποίες θα ανακοινωθούν σύντομα, όπως η παρουσίαση των dOCUMENTA (13) Notebook series “100 Notes – 100 Thoughts”. Στην εκδήλωση, η Chus Martínez, υπεύθυνη Τμήματος και Μέλος του Core Agent Group θα παρουσιάσει τα πρώτα 17 Notebooks από τη σειρά “100 Notes – 100 Thoughts” ενώ στη συνέχεια θα ακολουθήσει συζήτηση με την επιμελήτρια Μαρίνα Φωκίδη.

Συντονισμός για τους χώρους του κεντρικού προγράμματος: οι επιμελητές του ΚΜΣΤ, Δόμνα Γούναρη, Αρετή Λεοπούλου, Κατερίνα Μαυρομιχάλη, Γιάννης Μπόλης, Άννα Μυκονιάτη, Ειρήνη Παπακωνσταντίνου, Μαρία Τσαντσάνογλου, Συραγώ Τσιάρα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- **Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης / www.amth.gr**

«Οι Εβραίοι στη Θεσσαλονίκη. Ανεξίτηλα σημάδια στον χώρο»

18 Σεπτέμβριου 2011– 30 Σεπτεμβρίου 2012

Επιμέλεια: Πολυξένη Αδάμ-Βελένη, διευθύντρια Α.Μ.Θ., Ευαγγελία Στεφανή, προϊσταμένη τμήματος Εκθέσεων, Ελευθερία Ακριβοπούλου, αρχαιολόγος-μουσειολόγος, Αγγελική Κουκουβού, αρχαιολόγος.

Σε συνεργασία με: 9^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης, Εβραϊκό Μουσείο, Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης, Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Η έκθεση «**Οι Εβραίοι στη Θεσσαλονίκη. Ανεξίτηλα σημάδια στον χώρο**» επιχειρεί να ανασυνθέσει το παλίμψηστο της μεγαλύτερης εβραϊκής κοινότητας της Ελλάδας, με οδηγούς τα απτά ή λανθάνοντα «ανεξίτηλα σημάδια» της πολύχρονης εβραϊκής παρουσίας στην πόλη.

Μέσα σε τέσσερις εκθεσιακές ενότητες παρουσιάζεται η ιστορία της εβραϊκής κοινότητας, ως μια «αρχαιολογική» αναζήτηση, από την ελληνιστική εποχή, όπου ανιχνεύονται οι απαρχές της παρουσίας της, μέχρι την τραγική εξόντωσή της κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Ένα ταξίδι στο χώρο και στον χρόνο μέσα από την ιστορία των Εβραίων της Θεσσαλονίκης που μας αποκαλύπτει μια ακόμη ιστορία της πόλης. Μια διαδρομή στην πόλη με σταθμούς – τοπόσημα που αποτυπώνουν τη θρησκευτική, κοινωνική, οικονομική και πνευματική υπόσταση της εβραϊκής κοινότητας.

Σημεία αναφοράς αποτελούν: το *Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης*, περιοχή όπου εκτεινόταν ήδη από την αρχαιότητα το εβραϊκό νεκροταφείο, η *Αρχαία Αγορά της Θεσσαλονίκης* όπου βρισκόταν η εβραϊκή συνοικία Rogos, το ξενοδοχείο *Ηλέκτρα Παλλάς* στην Αριστοτέλους, κτισμένο στη θέση της περίφημης Σχολής της Alliance, η *Πλατεία Ελευθερίας*, το *Τελωνείο* στο λιμάνι, οι εμπορικές *Στοές Σαούλ* και *Μοδιάνο*, εμβληματικά κτίρια-επαύσεις στην περιοχή της ανατολικής Θεσσαλονίκης και ο παλιός σιδηροδρομικός σταθμός, όπου βρισκόνταν εξαθλιωμένοι καταυλισμοί φτωχών Εβραίων (συνοικισμός Χιρς).

Αντικείμενα, πλούσιο εποπτικό και οπτικοαουστικό υλικό, στο οποίο περιλαμβάνονται και ανέκδοτα κείμενα, φωτογραφίες, χάρτες, αφηγήσεις και ηχητικά ντοκουμέντα, θα πλαισιώσουν τις θεματικές ενότητες.

Η έκθεση εντάσσεται στο πρόγραμμα του ΥΠΠΟΤ «Θεσσαλονίκη: Σταυροδρόμι Πολιτισμών».

- **Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού / www.mbp.gr**

«Βυζάντιο & Άραβες»

Σεπτέμβριος–Δεκέμβριος 2011

Επιμέλεια: Σταμάτιος Χονδρογιάννης, αρχαιολόγος ΜΒΠ

Σε συνεργασία με: 4^η ΕΒΑ, 6^η ΕΒΑ, 7^η ΕΒΑ, 9^η ΕΒΑ, 10^η ΕΒΑ, 12^η ΕΒΑ, 23^η ΕΒΑ, 25^η ΕΒΑ, 17^η ΕΠΚΑ, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο, Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης-Μουσείο Μπενάκη, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, Νομισματικό Μουσείο, ΝΟΗΣΙΣ - Κέντρο Διάδοσης Επιστημών & Μουσείο Τεχνολογίας, Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ

Στην έκθεση «**Βυζάντιο & Άραβες**» θα παρουσιαστούν οι σχέσεις και αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στο Βυζάντιο και τους Άραβες από τον 7^ο αι. μ.Χ. έως το 1453 (άλωση της Κωνσταντινούπολης) με στόχο την ανάδειξη πτυχών και των δυο πολιτισμών. Σε θεματικές ενότητες θα παρουσιαστεί η ταυτότητα των Αράβων, η γέννηση της νέας θρησκείας του Ισλάμ και τα χαλιφάτα, η εξάπλωσή τους στην αραβική χερσόνησο και στη Μεσόγειο, οι πολιορκίες της Κωνσταντινούπολης και η άλωση της Θεσσαλονίκης το 904. Θα θιγούν επίσης θέματα, όπως οι μάχες με τους Άραβες και η δημιουργία της ακριτικής παράδοσης με αναφορά στο Διγενή Ακρίτα.

Ταυτόχρονα θα παρουσιαστούν οι ειρηνικές συναλλαγές και οι αλληλεπιδράσεις των δυο πολιτισμών στους τομείς των γραμμάτων, των επιστημών και της τέχνης.

Η έκθεση θα περιλαμβάνει πάνω από 100 έργα, όπως εικόνες, χειρόγραφα, κοσμήματα, νομίσματα, κεραμικά και γλυπτά, από τις συλλογές του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού και επιλεγμένα αντικείμενα από δημόσια και ιδιωτικά μουσεία και Εφορείες αρχαιοτήτων της Ελλάδας και θα πλαισιώνεται από εποπτικό υλικό.

Η έκθεση εντάσσεται στο πρόγραμμα του ΥΠΠΟΤ «Θεσσαλονίκη: Σταυροδρόμι Πολιτισμών».

- **Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, www.greekstatemuseum.com**

- **«Θεματικές επιλογές από τη συλλογή Κωστάκη του ΚΜΣΤ»**

18 Σεπτεμβρίου – 18 Δεκεμβρίου 2011

Επιμέλεια: Μαρία Τσαντσάνογλου, Αγγελική Χαριστού, επιμελήτριες ΚΜΣΤ

Στη Μονή Λαζαριστών, που είναι η έδρα της συλλογής Κωστάκη, παρουσιάζονται έργα ρωσικής πρωτοπορίας που αναπτύσσονται σε θεματικές ενότητες.

Στους δύο ορόφους του Μουσείου έργα της ρωσικής πρωτοπορίας παρουσιάζονται σε θεματικές ενότητες και σε συνδυασμό με έργα των καλλιτεχνών του κεντρικού προγράμματος. Στο ισόγειο λειτουργούν δωμάτια αφιερωμένα στα κινήματα της πρωτοπορίας, ενώ ταυτόχρονα τονίζεται η συνέργεια των άλλων τεχνών με τις εικαστικές τέχνες (Ποίηση, Θέατρο, Μουσική, Κινηματογράφος, Αρχιτεκτονική).

Με τον τρόπο αυτό παρουσιάζεται το φαινόμενο της οργανικής σύνθεσης των τεχνών που χαρακτηρίζει ευρέως την εποχή της ρωσικής πρωτοπορίας και τονίζεται η ανεξάντλητη έμπνευση, η διαχρονικότητα και η διαρκής επικαιρότητα της τέχνης αυτής της περιόδου.

- **Accrochage: “Jan Fabre, PIETÀS”** (Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης- Κτίριο Μ2, οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν)

Με αφορμή τη συμμετοχή του ΚΜΣΤ στην παρουσίαση του νέου έργου του Jan Fabre στην 54^η Μπιενάλε της Βενετίας (01.06-16.10.2011) με τίτλο “Pietas”, θα πραγματοποιηθεί

σύνδεση με την έκθεση και θα παρουσιαστεί υλικό οπτικοακουστικό και προεργασίας από τη συγκεκριμένη ενότητα του γνωστού Φλαμανδού καλλιτέχνη.

- **Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης / www.mmca.org.gr, www.roamingimages.org**

«Roaming Images. Διασταυρώσεις του Ελληνικού και Αραβικού πολιτισμού μέσα από το βλέμμα σύγχρονων καλλιτεχνών»

18 Σεπτεμβρίου 2011 – 8 Ιανουαρίου 2012

Επικεφαλής του Project: Χρήστος Σαββίδης

Επιμελητές: “Roaming Images, Exhibition”: Iara Boubnova, “Roaming Images, Routes”:

Σωτήρης Μπαχτσετζής

Σε συνεργασία με: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) – Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης – Παράρτημα Θεσσαλονίκης (MIET), Ινστιτούτο Μοχάμετ Άλι για την Έρευνα της Ανατολικής Παράδοσης, Καβάλα (IMARET).

Το “**Roaming Images**” είναι ένα νομαδικό forum που φέρνει σε επαφή την Ανατολή και τη Δύση, μέσα από τη διερεύνηση διαφορετικών εννοιών της εικόνας, καθώς και των ιδεολογικών και γεω-πολιτισμικών συνθηκών όπου αυτές καλλιεργήθηκαν. Σύγχρονοι καλλιτέχνες καλούνται να επαναπροσδιορίσουν τη σχέση τους με την πολιτιστική κληρονομιά της αραβικής χερσονήσου και της Ανατολικής Μεσογείου ως τόπων με μακρόχρονη καλλιτεχνική και πολιτιστική σύγκλιση. Η έννοια της εικόνας γίνεται το παγκόσμιο όχημα που μας αφηγείται τον τρόπο που μιλάμε, που σκεφτόμαστε και ακόμη το πώς οραματιζόμαστε το μέλλον.

Το “Roaming Images” αποτελείται από την έκθεση “Roaming Images” σε επιμέλεια της Iara Boubnova που διαπραγματεύεται την θεματική αυτή, καθώς και το “Roaming Images, Routes” σε επιμέλεια Σωτήρη Μπαχτσετζή. Στα πλαίσια του “Roaming Images, Routes” πραγματοποιούνται δράσεις (site-specific projects, δημόσιες παρεμβάσεις, διαλέξεις, εργαστήρια κ.λπ.) σε πόλεις-σταθμούς κατά μήκος της νοητής διαδρομής που συνδέει το Muscat (Oman) με τη Θεσσαλονίκη (Ελλάδα) με τη συμμετοχή ντόπιων καλλιτεχνών, συγγραφέων και επιστημόνων που εργάζονται σ’ αυτή την ευρεία γεωγραφική περιοχή. Με τη δημιουργική συνεργασία με τοπικούς φορείς, ιδρύματα και συνεργάτες το “Roaming Images” παρουσιάζει στη Θεσσαλονίκη έργα τέχνης από τις δράσεις αυτές καθώς και την τεκμηρίωσή τους.

Παράλληλα, διοργανώνεται η έκθεση “Photography as a Means of Creating or Subverting Stereotypes” σε επιμέλεια Λένας Αθανασοπούλου στο Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης – Παράρτημα Θεσσαλονίκης παρουσιάζοντας έργα φοιτητών που ασχολούνται με το ζήτημα των στερεοτύπων.

Την οργανωτική επιτροπή του “Roaming Images” αποτελούν οι: Ξανθίππη Σκαρπιά-Χόιπελ (Πρόεδρος ΔΣ, ΜΜΣΤ), Κατερίνα Καμάρα (Γενική Γραμματέας ΔΣ, ΜΜΣΤ), Ματούλα Σκαλτσά (Μέλος ΔΣ, ΜΜΣΤ), Ντένης Ζαχαρόπουλος (Καλλιτεχνικός Διευθυντής, ΜΜΣΤ), Γιώργος Παπακώστας (Πρόεδρος Τμήματος Αρχιτεκτόνων, ΑΠΘ), Ιωάννης Επαμεινώνδας (Διευθυντής MIET - Παράρτημα Θεσσαλονίκης), Άννα Τζούμα-Μισιριάν (Πρόεδρος IMARET).

Το project εντάσσεται στο πρόγραμμα του ΥΠΠΟΤ «Θεσσαλονίκη: Σταυροδρόμι Πολιτισμών». Είναι μέρος του προγράμματος Focus Middle East του ΜΜΣΤ.

- **Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του ΑΠΘ / www.tf.auth.gr/teloglion**

«Θραύσματα και σπαράγματα από τη Φουστάτη»

Νοέμβριος 2011–Ιανουάριος 2012

Επιμέλεια: Ροζάννα Μπαλλιάν (Μουσείο Μπενάκη – Αθήνα), Παναγιώτης Μπίκας (Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών, ΑΠΘ)

Σε συνεργασία με: Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης – Μουσείο Μπενάκη

Το Τελλόγλειο Ίδρυμα πρόκειται να φιλοξενήσει την έκθεση με τίτλο «**Θραύσματα και σπαράγματα από τη Φουστάτη**». Η Φουστάτη, η οποία αποτελεί σήμερα τμήμα του παλαιού Καΐρου υπήρξε η πρώτη πρωτεύουσα της Αιγύπτου την περίοδο της κυριαρχίας των Αράβων (7^{ος} αιώνας), και ήκμασε ως τον 12^ο αιώνα. Είναι επίσης γνωστή για τα αρχαιολογικά κατάλοιπα που ήρθαν στο φως τα τελευταία εκατό χρόνια. Τα ευρήματα αυτά, που προέρχονται από τους πλούσιους αποθέτες της, προσφέρουν σημαντικές πληροφορίες για το ένδοξο παρελθόν της πόλης. Τα αντικείμενα που θα εκτεθούν αποτελούσαν τμήμα της περίφημης συλλογής του Αντώνη Μπενάκη και σήμερα ανήκουν στο Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης – Μουσείο Μπενάκη. Τα ιδιαίτερα αυτά έργα τέχνης θα πλαισιωθούν με έπιπλα και μικροαντικείμενα από τη συλλογή των Νέστωρα και Αλίκης Τέλλογλου διαμορφώνοντας μια έκθεση που ζητά να αναδείξει ζητήματα όπως η αξία του θραύσματος ως τεκμηρίου πολιτισμού και οι επιλογές των Ελλήνων συλλεκτών.

Η έκθεση εντάσσεται στο πρόγραμμα του ΥΠΠΟΤ «Θεσσαλονίκη: Σταυροδρόμι Πολιτισμών».

- **Διεθνές Εργαστήριο Νέων Καλλιτεχνών / “Domino”**

18 Σεπτεμβρίου – 7 Οκτωβρίου 2011: εργαστήριο

7 Οκτωβρίου – 7 Νοεμβρίου 2011: έκθεση

Επιμέλεια & συντονισμός: Αρετή Λεοπούλου, Θοδωρής Μάρκογλου, επιμελητές ΚΜΣΤ

Το 3^ο Διεθνές Εργαστήριο Νέων Καλλιτεχνών εστιάζεται στη σύγχρονη εικαστική πειραματική παραγωγή, με κύριο στόχο την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε ένα ιστορικό -και όχι μόνο- σταυροδρόμι πολιτισμών.

Το εργαστήριο μπορεί να λειτουργήσει σαν μία “προσωρινή αυτόνομη ζώνη” σε ένα μεσογειακό περιβάλλον με οικονομικές και κοινωνικές συγκρούσεις, ανακατατάξεις και αναταραχές, γι’ αυτό και επιλέχθηκε ο τίτλος “**Domino**” που παραπέμπει στη γνωστή -και ιδιαίτερα επίκαιρη σήμερα τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά- θεωρία του «φαινομένου Ντόμινο». Με βάση τη λογική του εργαστηρίου αυτού, αλλά και με τη συνολική κατεύθυνση της 3^{ης} Μπιενάλε, οι καλλιτέχνες προέρχονται από χώρες της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής

Το εργαστήριο θα ξεκινήσει στις 18.9.2011 στις εγκαταστάσεις του στρατοπέδου Παύλου Μελά, με την ευγενική υποστήριξη του Δήμου Παύλου Μελά, και θα ολοκληρωθεί με τα εγκαίνια της έκθεσης των έργων που θα παραχθούν στο διάστημα το οποίο θα διαμένουν στην πόλη οι καλλιτέχνες, στις 7 Οκτωβρίου (διάρκεια έκθεσης: 7.10 – 7.11.2011).

Καλλιτέχνες: Nadia Ayari (Τυνησία), Sirine Fatouh (Λίβανος), The Fleetgroup (Γεωργία), Andre Goncalves (Πορτογαλία), Nader Sadek (Αίγυπτος), Δημήτρης Αμελαδιώτης (Ελλάδα), Ελίνα Ιωάννου (Κύπρος).

- **Thessaloniki Performance Festival**

19-25 Σεπτεμβρίου 2011

Επιμέλεια & συντονισμός: Ειρήνη Παπακωνσταντίνου, επιμελήτρια ΚΜΣΤ

Το **Φεστιβάλ Performance** αποτελεί μια διεθνή συνάντηση αυτής της ιδιότητας και ρηξικέλευθης καλλιτεχνικής πρακτικής στο πλαίσιο της 3^{ης} Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης. Όπως και στην πρώτη του εμφάνιση (Μάιος 2009) το Φεστιβάλ θα επικεντρωθεί εξ’ ολοκλήρου στην τέχνη της performance και θα επιδιώξει να αποτελέσει τόπο συνάντησης και πλατφόρμα δράσης Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών που εξερευνούν την υπέρτατη αξία του ανθρώπινου σώματος ως προς τη μορφή και το περιεχόμενό του, και υπογραμμίζουν την κοινωνικό-πολιτική εμβέλεια της συγκεκριμένης έκφρασης. Στόχος του Φεστιβάλ και φέτος θα είναι να συγκεντρώσει και να προβάλει όλα τα ετερόκλητα στοιχεία που απαρτίζουν την τέχνη της performance και να παρουσιάσει τις κάθε είδους διαστάσεις της έτσι ώστε οι πτυχές και οι έννοιές της να αρχίσουν να διερευνώνται πιο διεξοδικά.

Πέρα από τις ζωντανές δράσεις, στο φεστιβάλ θα ενταχθούν ποικίλες εκδηλώσεις, όπως προβολές, masterclasses, εργαστήρια, αφιερώματα, διαλέξεις, συναυλίες και μία έκθεση, που θα προσεγγίσουν την έννοια, το ιστορικό υπόβαθρο και την εξέλιξη της performance στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Τιμώμενο πρόσωπο του Φεστιβάλ Performance θα είναι η Γαλλίδα πρωτοπόρος καλλιτέχνης **ORLAN**, της οποίας θα παρουσιαστούν βιντεοσκοπημένες ιστορικές performances, ενώ θα υπάρξει ανοιχτή συζήτηση με τη Διευθύντρια της Μπιενάλε, Κατερίνα Κοσκινά.

Το Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί σε διάφορα σημεία της πόλης, σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους, και θα δώσει τη δυνατότητα επικοινωνίας και διάδρασης με το ευρύτερο κοινό.

Καλλιτέχνες: Nisrine Boukhari (Συρία), Silvio De Gracia (Αργεντινή), Nezaket Ekici (Τουρκία), HOPE (Ελλάδα), Regina José Galindo (Γουατεμάλα), Alastair MacLennan (B. Ιρλανδία), Mohammad (Νίκος Βελιώτης, Coti K, ILIOS - Ελλάδα), Liza Morozova (Ρωσία), Kira O'Reilly (H. Βασίλειο), Luigi Presicce (Ιταλία), Wafaa Yasin (Παλαιστίνη) Χριστίνα Γεωργίου (Κύπρος), Μιχαήλ Καρίκης (Ελλάδα), Έφη Μπίρμπα & Άρης Σερβετάλης (Ελλάδα), Γεωργία Σαγρή (Ελλάδα), Εύη Τζώρτζη (Ελλάδα).

- **Συμπόσιο / ο χρόνος και ο χώρος διεξαγωγής θα ανακοινωθούν**

Κατά τη διάρκεια της 3^{ης} Μπιενάλε θα φιλοξενηθεί συνάντηση του Μεσογειακού Κοινοβουλίου Πολιτισμού (M.C.P.), η οποία θα πλαισιωθεί από ομιλίες.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013
Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Ενδιάμεση
Διαχειριστική
Αρχή

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

biennále: 3

ΜΠΙΕΝΑΛΕ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
THESSALONIKI BIENNALE OF CONTEMPORARY ART

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
HELLENIC MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM
STATE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART

**Κίνηση 5 Μουσείων
Θεσσαλονίκης**

Θεσσαλονίκη 2011 **ΜΕΣΗΑΝΑΤΟΛΗ**

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού

9η Εφορεία
Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΣΟΓΕΥΣΤΑΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

επιλογές

ελculture.gr

INFO**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**

Κολοκοτρώνη 21, Σταυρούπολη 56430, Θεσσαλονίκη
www.greekstatemuseum.com

Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων

Μελίνα Μελικίδου, (ΜΜΕ)

Τηλ. 2310 589-190 , melina@greekstatemuseum.com

Χρύσα Ζαρκαλή, (Δημόσιες Σχέσεις)

Τηλ. 2310 589-152 pr@greekstatemuseum.com